

Образецът на частична предварителна оценка на въздействието влиза в сила от 01 януари 2021 г.

Частична предварителна оценка на въздействието

Институция:

Министерство на енергетиката

Нормативен акт:

Закон за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници

Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет

Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:

.....2024 г.....

Лице за контакт:

Александрина Димитрова, началник на отдел ЕЕВЕИ, дирекция ЕСПУЕР
Цветелина Михайлова, главен експерт, отдел ЕЕВЕИ, дирекция ЕСПУЕР

Телефон и ел. поща:

02 92 63 143
e-mail: a.dimitrova@me.government.bg

02 92 63 140
e-mail: tz.mihailova@me.government.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:**Проблем 1**

Несъответствие на действащата нормативна рамка с изисквания на чл. 15д, 16, 16б, 16в, 16г, 16д и 16е от чл. 1 на Директива (ЕС) 2023/2413 от 18 октомври 2023 г. за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001, Регламент (ЕС) 2018/1999 и Директива 98/70/ЕО по отношение на насърчаването на енергията от възобновяеми източници и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/652 на Съвета и несъответствие с изискванията на Делегирана Директива (ЕС) 2024/1405 на Комисията от 14 март 2024 г. за изменение на приложение IX към Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на добавянето на суровини за производството на биогорива и биогаз.

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Основният нормативен акт, който урежда обществените отношения в областта на енергията от възобновяеми източници (ВИ) е Законът за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ). С действащия ЗЕВИ и подзаконовата нормативна уредба към него са транспонирани изискванията на Директива (ЕС) 2018/2001 г. от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (Директива (ЕС) 2018/2001 г.). В Директива (ЕС) 2018/2001 г. е установена цел от поне 32-процентен дял на енергията от ВИ в ЕС до 2030 г., която колективно всички държавите членки следва да постигнат.

С Директива (ЕС) 2023/2413 от 18 октомври 2023 г. за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001, Регламент (ЕС) 2018/1999 и Директива 98/70/ЕО по отношение на насърчаването на енергията от възобновяеми източници и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/652 на Съвета (Директива (ЕС) 2023/2413) се поставя нова по-висока цел от поне 42.5% дял на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия в Съюза до 2030 г. Също така се въвежда и задължение за гарантиране на минимален дял от 29 % на енергията от ВИ в крайното потребление на енергия в транспортния сектор или намаляване на интензитета на парникови газове с поне 14,5 % до 2030 г. Въведено е изискване комбинираният дял на биогоривата от ново поколение и на биогаз, произведени от суровините, посочени в част А на приложение

IX на Директивата, както и на възобновяемите горива от небиологичен произход в енергията, доставена в транспортния сектор, да е поне 1 % през 2025 г. и 5,5 % през 2030 г.

За постигане на целта за дял на енергията от ВИ в брутно крайно потребление на енергия, в членове 15д, 16, 16б, 16в, 16г, 16д и 16е от чл. 1 на Директива (ЕС) 2023/2413 се предвиждат мерки, които свързани с по-широкото и бързо разгръщане на енергията от ВИ и са насочени основно към структуриране на организацията и основните принципи на процедурите за издаване на разрешения за реализирането на инвестиционни проекти за изграждане на енергийни обекти за производство на енергия от ВИ.

Срокът за транспонирането на членове 15д, 16, 16б, 16в, 16г, 16д и 16е от чл. 1 на Директива (ЕС) 2023/2413 е 1 юли 2024 г. С официално уведомително писмо на ЕК от 25.09.2024 г. българската страна е информирана за стартиране на процедура за нарушение № 2024/0211.

В чл. 15д е предвидена възможност, от която Република България няма да се възползва.

Устойчивите биогорива и биогазове играят важна роля за увеличаване на дела на енергията от възобновяеми източници в сектор транспорт в дългосрочен план. С Директива (ЕС) 2018/2001 се въвеждат нови разпоредби за насърчаване на използването на биогорива и биогазове, произведени от суровини, изброени в приложение IX към посочената директива. Поставено е изискване комбинираният дял на биогоривата от ново поколение и на биогаз, произведени от суровините, посочени в част А на приложение IX на Директивата, както и на възобновяемите горива от небиологичен произход в енергията, доставена в транспортния сектор, да е поне 1 % през 2025 г. и 5,5 % през 2030 г.

Разширяването на списъка на суровините, които се използват за производството на биогорива от ново поколение в съответствие с Делегирана Директива (ЕС) 2024/1405 ще предостави възможност на икономическите оператори да използват по-широк кръг от суровини за производство на биогорива от ново поколение и биогаз и ще осигури крайното потребление на енергия от ВИ в сектор транспорт, в т.ч. и във въздушния транспорт.

Срокът за транспониране на Делегирана Директива (ЕС) 2024/1405 на Комисията от 14 март 2024 г. за изменение на приложение IX към Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на добавянето на суровини за производството на биогорива и биогаз е 14 септември 2025 г.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Проблемът не може да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работата или чрез въвеждане на нови технологични възможности. Проблемът произтича от Европейското законодателство, поради което се налага изменение в националното законодателство с цел въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2023/2413 и Делегирана Директива (ЕС) 2024/1405.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Действащата нормативна рамка не отразява в пълна степен изискванията на Директива (ЕС) 2018/2001 въведени с Директива (ЕС) 2023/2413. Също така не включва допълнителните суровини за производство на биогорива и биогаз, въведени с Делегирана Директива (ЕС) 2024/1405.

Изпълнението на поставените с Директива (ЕС) 2023/2413 цели изисква интегриран подход и прилагане на мерки във всички сектори – индустрия, транспорт, земеделие, както и на норми свързани с опазването на околната среда, инвестиционното проектиране и строителството.

Съгласно представена от Министерството на околната среда и водите информация, изискванията на чл. 16е, които са свързани с определянето на обектите за производство на енергия от ВИ, съоръжения за присъединяване към енергийните мрежи и на съоръженията за съхранение на енергия от възобновяеми източници като обекти от по-висш обществен интерес, са въведени напълно със Закона за биологичното разнообразие.

От страна на Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) е предоставена информация за разпоредби от действащия Закон за устройство на територията, с които се постига рационализиране на административните процедури, които се изпълняват по отношение на

инвестиционното проектиране и строителството. Съгласно представената от МРРБ информация, с действащия Закон за устройство на територията са въведени изискванията на чл. 1, т. 7 от Директива (ЕС) 2023/2413, които са от компетенциите на МРРБ.

С приетите изменения и допълнения в ЗЕВИ (ДВ, Обн. бр. 86 от 13.10.2023 г.) са въведени в пълна степен изискванията на чл. 16в и частично разпоредбите на чл. 16, 16б, 16г, 16д от чл. 1, т. 7 на Директива (ЕС) 2023/2413. Промените в ЗЕВИ са извършени във връзка с Реформа 6 от Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България (ПВУ) въз основа на Регламент (ЕС) 2022/2577 за определяне на рамка за ускоряване на внедряването на енергия от възобновяеми източници (REPowerEU) и проекта на Директивата и са приети от ЕК във връзка с изпълнението на Реформа 6 от ПВУ.

За въвеждането на изискванията, включени в посочените разпоредби, за които липсва транспониране в ЗЕВИ е необходимо да бъдат извършени изменения и допълнения в този закон.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Съгласно чл. 5 от Директива (ЕС) 2023/2413 държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби необходими за да се съобразят с член 1, т. 6 по отношение на чл. 15д от Директива (ЕС) 2018/2001 и чл. 1, т. 7 по отношение на членове 16, 16б, 16в, 16г, 16д и 16е от Директива (ЕС) 2018/2001 до 1 юли 2024 г., като е необходимо да информират за това Европейската комисия.

Съгласно чл. 2 от Делегирана Директива (ЕС) 2024/1405 държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива най-късно до 14 септември 2025 г.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не е изготвяна последваща оценка на действащия ЗЕВИ.

В изпълнение на чл. 20 от Регламент (ЕС) 2018/1999, като част от интегрираното докладване за изпълнението на Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България, 2021-2030 г. на всеки две години България представя информация за напредъка по отношение на изпълнението на целите, политиките и мерките в областта на енергията от възобновяеми източници.

2. Цели:

С промяната на ЗЕВИ ще бъдат транспонирани разпоредби на Директива (ЕС) 2023/2413, срокът за транспониране на които е 1 юли 2024 г. Също така ще бъдат въведени изискванията на Делегирана Директива (ЕС) 2024/1405 със срок за транспониране 14 септември 2025 г..

Основната цел е:

Увеличаване на дела на енергията от ВИ в брутно крайно потребление на енергия в страната и увеличаване на енергията от ВИ в крайното потребление на енергия в транспорта.

Създаване на условия за постигане на националната цел за 34.48 % дял на енергията от ВИ в брутно крайно потребление на енергия до 2030 г. и 29,66 % дял на енергията от ВИ в транспорта, заложили в публикувания за обществени консултации Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021 – 2030 г., актуализация 2024 г., чрез въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2023/2413 и Делегирана Директива (ЕС) 2024/1405.

Конкретните цели:

Цел 1 Определяне на обхвата на процедурата за издаване на разрешения и срокове за разглеждане на искания;

Цел 2 Регламентиране на максимална продължителност за изпълнение на административните процедури за издаване на разрешителни, в т. ч. за изграждане на вятърни централи разположени в морето и

процедура за изграждане на съвместно разположени съоръжения за съхранение на енергия и съоръжение за съхранение на енергия;

Цел 3 Въвеждане на отделен срок за максимална продължителност за изпълнение на административните процедури за издаване на разрешителни за инсталиране на съоръжения за слънчева енергия и термопомпи.

Цел 4 Предоставяне на производителите възможност за използване на по-голямо разнообразие от суровини за производство на биогорива от ново поколение и биогаз.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

Новите норми ще имат отражение върху дейността на държавни институции и органи на местното самоуправление – Министерство на околната среда и водите, Министерство на земеделието и храните, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, администрация на общините.

Предвидените законодателни промени засягат интересите на:

1. Възложители на инвестиционни намерения за изграждане на енергийни обекти за производство на енергия от възобновяеми източници, съвместно разположени съоръжения за съхранение на енергия, термопомпи, съоръжения за съхранение на енергия, съоръжения за присъединяване на енергийните обекти и съоръженията за съхранение на енергия към преносната мрежа;
2. Държавни институции;
3. Местни власти;
4. Компании, свързани със строителния сектор;
5. Неправителствени организации в областта на енергията от ВИ;
6. Неправителствени екологични организации;
7. Оператори на електрически мрежи;
8. Оператори на топлопреносни мрежи;
9. Крайни потребители на енергия;
10. Лицата, които пускат на пазара или разпространяват течни горива от нефтен произход за нуждите на авиацията, корабоплаването и железопътния транспорт.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Вариантът не съдържа нормативни промени или промяна в организацията на работа и др. Продължават да се прилагат действащите нормативни изисквания, регламентирани в ЗЕВИ, без да се внасят изменения.

При този вариант, българското законодателство в областта на енергията от ВИ няма да бъде приведено в съответствие с европейското законодателство, което от своя страна ще доведе до осъдително решение на Съда на Европейския съюз (СЕС) по процедура за нарушение № 2024/0211 за нетранспониране на Директива (ЕС) 2023/2413 и заплащане на глоби.

При този вариант няма да бъдат създадени допълнителни условия за постигане на националната цел за 34.48 % дял на енергията от ВИ в брутното крайно потребление на енергия и 29,66 % дял на енергията от ВИ в крайното потребление на енергия в транспорта съгласно публикувания за обществено консултации ИНПЕК, актуализация 2024 г.

Производителите няма да имат възможност за използване на по-широк кръг от суровини за производство на биогорива и биогаз, което ще ограничи крайното потребление на енергия от ВИ в сектор транспорт, в т.ч. и във въздушния транспорт.

За транспонирането на изискванията на Делегирана Директива (ЕС) 2024/1405 ще е необходимо извършване на допълнителни промени в ЗЕВИ в срок до 14 септември 2025 г.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Икономически положителни въздействия:

Липсата на промени в настоящата регулаторна рамка няма да доведе до необходимост от допълнителни финансови ресурси и експертен потенциал.

Социални положителни въздействия:

Не са идентифицирани такива

Екологични положителни въздействия:

Не са идентифицирани такива

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Икономически негативни въздействия:

- Неизпълнение на изискванията за транспониране на 16, 16б, 16г и 16д от чл. 1, т. 7 на Директива (ЕС) 2023/2413, което ще постави страната под риск от осъдително решение на СЕС по процедура за нарушение № 2024/0211 за нетранспониране на Директива (ЕС) 2023/2413 и заплащане на глоби.;

- Запазване на статуквото няма да доведе до въздействие върху заинтересованите страни и ще продължи прилагането на действащата нормативна уредба, която не е в състояние да отговори адекватно на измененията в общите политики на ЕС за климатичните промени и потреблението на енергия от ВИ, както и произтичащите от тях задължения за страната.

Социални негативни въздействия:

Липсата на законодателна инициатива за въвеждане на допълнителни мерки, които да позволят по-бързото и широко разгръщане на енергията от ВИ, постигането на националната цел за дял на енергията от ВИ в брутното крайно потребление на енергия и на дела на енергията от ВИ в крайното потребление в сектор транспорт. Няма да бъде дадена възможност за предвиденото намаляване на емисиите от парникови газове в резултат от употребата на биогорива от ново поколение и биогаз, което има негативно отражение върху качеството на живот на населението, както и ограничава възможността за устойчив икономически растеж и заетост.

Екологични негативни въздействия:

Наред с прякото негативно въздействие върху изменението на климата, липсата на действия спрямо въвеждането на новите изисквания от Директива (ЕС) 2023/2413 и Делегирана директива (ЕС) 2024/1405 в националното законодателство ще застраши изпълнението на новите цели и политики на ЕС в областта на енергетиката и климата. В този смисъл вариант 1 ще бъде с изключително негативно въздействие, поради което отпада като възможен вариант на действие.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Малките и средни предприятия (МСП) представляват значителна част от заинтересованите страни в секторите електрическа енергия от ВИ, топлинна енергия и енергия за охлаждане, както и икономическите оператори по чл. 40, ал. 1 от ЗЕВИ и чл. 3 от Наредба за критериите за устойчивост на биогоривата, течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса. При този вариант използването на енергията от ВИ ще бъде ограничено и няма да даде възможност за повишаване конкурентоспособността на икономиката, регионалното и местно развитието, перспективите за износ,

възможностите за заетост в МСП.

Административна тежест:

При този вариант не се постига намаление на административната тежест, чрез съкращаване на сроковете и оптимизиране на процедурата за издаване на разрешения за изграждането на енергийни обекти за производство на енергия от ВИ и съоръжения за съхранение на енергия

Вариант 2 „ Частично транспониране на разпоредбите на чл. 1, т. 7 на Директива (ЕС) 2023/2413“:

Описание:

При този вариант, българското законодателство в областта на енергията от ВИ частично ще бъде приведено в съответствие с европейското законодателство, което от своя страна може да доведе до евентуално осъдително решение на Съда на Европейския съюз по процедура за нарушение № 2024/0211 за нетранспониране на Директива (ЕС) 2023/2413 и заплащане на глоби.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Икономически положителни въздействия:

Не са идентифицирани такива

Социални положителни въздействия:

Не са идентифицирани такива

Екологични положителни въздействия:

Не са идентифицирани такива

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Икономически негативни въздействия:

- Неизпълнение на изискванията за транспониране на Директива (ЕС) 2023/2413 и Делегирана Директива (ЕС) 2024/1405, което ще постави страната под риск от осъдително решение на СЕС по процедура за нарушение № 2024/0211 за нетранспониране на Директива (ЕС) 2023/2413 и заплащане на глоби. финансова глоба;

- Ще се ограничат възможностите за използване на повече суровини за производството на биогорива от ново поколение и биогаз;

- Частичното запазване на статуквото няма да доведе до значимо въздействие върху заинтересованите страни и ще продължи прилагането на някои изисквания от действащата нормативна уредба, която не е в състояние да отговори адекватно на измененията в общите политики на ЕС за климатичните промени и потреблението на енергия от ВИ, както и произтичащите от тях задължения за страната.

Социални негативни въздействия:

Няма да бъде реализирано въвеждането на допълнителни мерки и съответно постигането на националната цел за дял на енергията от ВИ. Това няма да позволи по-бързото развитие и въвеждане на технологии, свързани с използването на енергия от ВИ и съхранението на енергия, няма да даде пълна възможност за предвиденото намаляване на емисиите от парникови газове в резултат от употребата на биогорива от ново поколение и биогаз в транспорта, което има негативно отражение върху качеството на живот на населението, както и ще ограничи възможността за устойчив икономически растеж и заетост.

Екологични негативни въздействия:

Наред с прякото негативно въздействие върху изменението на климата, недостатъчните и непълни действия спрямо въвеждането на новите изисквания от Директива (ЕС) 2023/2413 и Делегирана Директива (ЕС) 2024/1405 в националното законодателство ще изложи на риск изпълнението на новите цели и политики на ЕС в областта на енергетиката и климата. В този смисъл вариант 2 ще бъде с изключително негативно въздействие, поради което отпада като възможен вариант на действие.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

При този вариант използването на енергията от ВИ ще бъде ограничено и няма да даде достатъчна възможност за декарбонизация и повишаване конкурентоспособността на икономиката, регионалното и местно развитие, възможностите за заетост в МСП.

Административна тежест:

При този вариант се постига частично намаляване на административната тежест.

Вариант 3 „Въвеждане на изискванията на чл. 1, т. 7 от Директива (ЕС) 2023/2413 и привеждане в съответствие на законодателството с изискванията на Делегирана Директива (ЕС) 2024/1405

По този вариант се предвижда извършване на промени в Закона за енергията от възобновяеми източници. Не се предвиждат промени в организацията на работата.

Част от предложените нормативни промени са свързани с дейността на централите за административно обслужване, които са създадени към всяка община.

В съответствие с чл. 22, ал. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници към всяка община следва да е създаден център за административно обслужване, който при подадено искане от потребители на административни услуги предоставя указания и информация за процедурите при изграждане, реконструкция или основен ремонт на енергийни обекти и съоръжения за производство на енергия от възобновяеми източници. С настоящия законопроект се предвижда в този център да се подават искания и в случай на инвестиционни проекти за съвместно разположени съоръжения за съхранение на енергия, термопомпи, съоръжения за съхранение на енергия, включително за електрическа и топлинна енергия, както и съоръженията за присъединяването на енергийните обекти към съответната електрическа мрежа и съоръженията за съхранение на енергия, съоръженията за присъединяването на енергийните обекти за производство на топлинна енергия и енергия за охлаждане към топлопреносната мрежа. В зависимост от разположението на енергийния обект (в приоритетна зона или извън нея) е регламентиран срок, в който центърът за административно обслужване уведомява лицето, подало искането за административни услуги относно пълнотата на представената информация.

Най-съществените нови елементи в Директива (ЕС) 2023/2413, които налагат изменение на ЗЕВИ са:

- 1) Определяне на обхвата на процедурата за издаване на разрешения и срокове за разглеждане на заявления (чл. 16)

Процедурата за издаване на разрешения следва да обхваща всички административни разрешения, свързани с изграждането, модернизацията и експлоатацията на енергийни обекти за производство на енергия от ВИ, на съвместно разположени съоръжения за съхранение на енергия, на термопомпи, на съоръжения за съхранение на енергия, включително за електрическа и топлинна енергия, както и съоръжения за присъединяването на енергийните обекти, съоръжения за съхранение на енергия към електрическите мрежи и съоръжения за присъединяването на енергийните обекти за производство на топлинна енергия и енергия за охлаждане към топлопреносната мрежа. Въведен е максимален срок за разглеждане на подадените заявления за издаване на разрешения, който да е в рамките на 30 дни след получаването и пълното комплектуване на заявлението за издаване на разрешение за енергийни обекти за производство на електрическа енергия в приоритетните зони за развитие на обекти за производство на енергия от възобновяеми източници и 45 след получаване на заявление за издаване на разрешение извън тези зони.

- 2) Регламентиране на максимална продължителност за изпълнение на административните процедури за издаване на разрешителни, в т. ч. за изграждане на вятърни централи разположени в морето и процедура за изграждане на съвместно разположени съоръжения за съхранение на енергия и съоръжение за съхранение на енергия. (чл. 16б)

В чл. 16б е определен срок на процедурата за издаване на разрешение, който не трябва да е повече две години при изграждането на енергийни обекти за производство на енергия от ВИ, разположени извън приоритетните зони. При вятърни електрически централи разположени в морето този срок следва да е не повече от три години, а при съвместно разположени съоръжения за съхранение на енергия и съоръжение за

съхранение на енергия и за съоръженията за тяхното присъединяване към съответната мрежа, както и при модернизация на централи срокът е до една година.

- 3) Въвеждане на отделен срок за максимална продължителност за изпълнение на административните процедури за издаване на разрешителни за инсталиране на съоръжения за слънчева енергия и термопомпи. (чл. 16г, чл. 16д)

За транспониране на изискванията на чл. 16г с предложени проект на ЗИД на ЗЕВИ се предвижда срокът за издаване на разрешение за строеж, в случаите когато такова се изисква по Закона за устройство на територията, за инсталиране на оборудване за слънчева енергия и на съвместно разположени съоръжения за съхранения на енергия, включително на инсталации за слънчева енергия в сгради, в съществуващи или бъдещи изкуствени конструкции, с изключение на изкуствени водни площи, при условие че основното предназначение на тези изкуствени конструкции не е производството на енергия от слънчева енергия или съхранението на енергия да е не повече от три месеца.

За въвеждане на чл. 16д в законопроекта се предвижда срокът на процедурата по присъединяване на термопомпи с обща инсталирана мощност до 50 MW от подаване на искането за присъединяване до сключване на договора за присъединяване да е един месец. При термопомпи, използващи геотермална енергия, с обща инсталирана мощност до 50 MW този срок да е до три месеца. В срока не се включват проектирането и строителството на съоръженията за присъединяване, реконструкцията и модернизацията на електрическите мрежи, свързани с присъединяването на термопомпите. Дава се възможност срокът да бъде удължен от крайния клиент/потребителя в сроковете на валидност на издаденото му становище и сключения предварителен договор.

В законопроекта е предложено и допълнение на чл. 5 от ЗЕВИ, което е свързано с въвеждането на съкратени срокове за изпълнение на процедурата за издаване на разрешения за изграждане на присъединителни съоръжения, когато тези съоръжения са в непосредствена близост до приоритетните зони за развитие на обекти за производство на енергия от ВИ и за присъединяването на енергийни обекти за производство на електрическа енергия, в тези зони.

- 4) Предоставяне на възможност за използване на по-голямо разнообразие от суровини за производство на биогорива и биогаз.

Със законопроекта се предлага въвеждане на изискванията на Делегирана Директива (ЕС) 2024/1405 на Комисията от 14 март 2024 г. за изменение на приложение IX към Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на допълване на списъка на суровини тип „А“ и тип „Б“ за производство на биогорива и биогаз, чиито срок на транспониране е 14 септември 2025 г. Разширяването на списъка на суровините, които се използват за производството на биогорива от ново поколение ще предостави възможност на икономическите оператори да използват по-широк кръг от суровини и ще осигури крайното потребление на енергия от ВИ в сектор транспорт, в т.ч. и във въздушния транспорт.

Също така със законопроекта се предлага да отпадне ал. 5 на чл. 50 от ЗЕВИ, съгласно която лицата, които пускат на пазара или разпространяват течни горива от нефтен произход за нуждите на авиацията, корабоплаването и железопътния транспорт трябва да предлагат горивата несмесени с биогорива. Промяната е направена във връзка със задължения за смесване на горивата от нефтен произход с биокомпонент в посочените подсектори на сектор транспорт, а така също и предвид необходимостта от осигуряване прилагането на Регламент (ЕС) 2023/2405 за осигуряване на еднакви условия на конкуренция за устойчив въздушен транспорт.

Описание:

При този вариант, българското законодателство в областта на енергията от ВИ ще бъде приведено в съответствие с европейското законодателство, с което ще се избегне осъдително решение на СЕС по процедура за нарушение № 2024/0211 за нетранспониране на Директива (ЕС) 2023/2413 и заплащане на глоби.

Промените в ЗЕВИ ще допринесат за ускоряване на производството и потреблението на енергията от ВИ.

При този вариант ще бъдат създадени условия, с които да се реализират мерки, осигуряващи изпълнението на предвидените в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021 – 2030 г., актуализация 2024 г. национални цели.

Реализацията на предвидените мерки е предпоставка за постигане на по-високо ниво на инвестиции в сектора, което от своя страна ще допринесе за създаването на работни места и ще обуслови необходимост от висококвалифицирани експерти с технически познания за производството на енергия от ВИ и монтажа на инсталациите за производство на енергия от ВИ.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Икономически положителни въздействия:

Съкращаването на сроковете и оптимизирането на изпълнението на административна процедура за издаване на разрешения за обекти за производство и съоръжения за съхранение на енергия от ВИ, както и за тяхното присъединяване към съответната мрежа се очаква да повиши инвестиционния интерес в сектор ВИ и дела на произведената и потребена енергия от ВИ.

Предоставянето на възможност за използването на по-голямо разнообразие от суровини за производството на биогорива от ново поколение и биогаз и ще спомогне за повишаване на дела на енергията от ВИ в крайното потребление в сектор транспорт .

Социални положителни въздействия:

С приемането на предложените промени в ЗЕВИ се очаква използването на технологиите за производство на енергия от ВИ, като местни източници на енергия, да стане по-достъпно за широк кръг потребители на енергия. Използването на инсталации за производство на енергия от ВИ самостоятелно и в комбинация със съоръжения за съхранение на енергия ще намали потреблението енергия от изкопаеми горива на крайните потребители и би повишило жизнения стандарт в страната.

Екологични положителни въздействия:

Новата регулаторна рамка ще позволи широкото развитие на енергията от ВИ във всички сектори на икономиката на страната и има изключително важна роля при всички сценарии за декарбонизация на дейностите по производство и потребление на енергия.

С предвидените промени ще се разширят възможностите за устойчиво, екологосъобразно и ефективно производство и потребление на биогорива и биогаз.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Икономически негативни въздействия:

Не са идентифицирани такива

Социални негативни въздействия:

Не са идентифицирани такива.

Екологични негативни въздействия:

При този вариант не се идентифицират екологични негативни въздействия. Предвидените законодателни промени ще позволяват увеличаване на производството и потреблението на енергия от ВИ, ще окажат благоприятно въздействие върху околната среда и ще допринесат за намаляване на емисиите на ПГ в резултат от намаляване използването на изкопаеми горива.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Увеличаване използването на енергията от ВИ ще окаже положително въздействие върху възможностите за декарбонизация и повишаване конкурентоспособността на икономиката, регионалното и местно развитие, възможностите за заетост в МСП.

Административна тежест:

Очакваното намаление на административната тежест, ще бъде постигнато, чрез съкращаване на сроковете и оптимизиране изпълнението на административна процедура за издаване на разрешения за реализирането на инвестиционни намерения за производство на енергия от ВИ.

4.2. По проблем 2:

* При повече от един поставен проблем мултиплицирайте Раздел 4.1.

4.n. По проблем n:

* При повече от един поставен проблем мултиплицирайте Раздел 4.1.

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант 1 „Без действие“	Вариант 2	Вариант 3	Вариант n
Ефективност	Цел 1: „Определяне на обхвата на процедурата за издаване на разрешения и срокове за разглеждане на искания“	3	2	1	
	Цел 2: „Регламентиране на максимална продължителност за изпълнение на административните процедури за издаване на разрешителни, в т. ч. за изграждане на вятърни централи разположени в морето и процедура за изграждане на съвместно разположени съоръжения за съхранение на енергия и съоръжение за съхранение на енергия“.	3	2	1	
	Цел 3: „Въвеждане на отделен срок за максимална продължителност за изпълнение на административните процедури за издаване на разрешителни за инсталиране на съоръжения за слънчева енергия и термопомпи“	3	2	1	

Ефикасност	Цел 4 „Предоставяне на възможност за използване на по-голямо разнообразие от суровини за производство на биогорива и биогаз.	3	2	1	
	Цел 1: „Определяне на обхвата на процедурата за издаване на разрешения и срокове за разглеждане на искания“	3	2	1	
	Цел 2: „Регламентиране на максимална продължителност за изпълнение на административните процедури за издаване на разрешителни, в т. ч. за изграждане на вятърни централи разположени в морето и процедура за изграждане на съвместно разположени съоръжения за съхранение на енергия и съоръжение за съхранение на енергия“.	3	2	1	
	Цел 3: „Въвеждане на котделен срок на максимална продължителност за изпълнение на административните процедури за издаване на разрешителни за инсталиране на съоръжения за слънчева енергия и термопомпи“.	3	2	1	
	Цел 4 „Предоставяне на възможност за използване на по-голямо разнообразие от суровини за производство на биогорива и биогаз.	3	2	1	

Съгласуваност	Цел 1: „Определяне на обхвата на процедурата за издаване на разрешения и срокове за разглеждане на искания“	3	2	1	
	Цел 2: „Регламентиране на максимална продължителност за изпълнение на административните процедури за издаване на разрешителни, в т. ч. за изграждане на вятърни централи разположени в морето и процедура за изграждане на съвместно разположени съоръжения за съхранение на енергия и съоръжение за съхранение на енергия“.	3	2	1	
	Цел 3: „Въвеждане на котделен срок за максимална продължителност за изпълнение на административните процедури за издаване на разрешителни за инсталиране на съоръжения за слънчева енергия и термопомпи“.	3	2	1	
	Цел 4 „Предоставяне на възможност за използване на по-голямо разнообразие от суровини за производство на биогорива и биогаз“.	3	2	1	

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1: Вариант 3 „Въвеждане на чл. 16, чл. 16б, чл. 16г и чл. 16д и на Директива (ЕС) 2023/2413“

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

- Ще се увеличи
- Ще се намали
- Няма ефект

Административната тежест ще се намали чрез подобряване на взаимодействието между потребителите и доставчиците на административни услуги и въвеждането на максимална продължителност на административните процедури за издаване на разрешения за изграждане, модернизиране и въвеждане в експлоатация на централи за производство на енергия от ВИ и съоръжения за съхранения на енергия от ВИ. Потребителите на административни услуги ще подават и получават документи от създаден към всяка община център за административно обслужване. Центърът за административно обслужване организира процедурите за предоставяне на административни услуги по издаване на административни актове, регламентирани със Закона за устройство на територията във връзка с искания за разрешаване изграждането на енергийните обекти за производство на енергия от ВИ и други административни актове за разрешаване присъединяването към съответната електрическа или топлопреносна мрежа.

Разширяването на списъка на суровините, които се използват за производството на биогорива от ново поколение и биогаз няма въздействие върху административната тежест. Процедурите, които се прилагат по отношение съответствието с критериите за устойчивост и намаляване на емисиите на парникови газове са съгласно изискванията на действащото законодателство.

1.1. Изборът следва да е съотнесен с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

- Да
- Не

С новата нормативна промяна не се създават нови регулаторни режими.

В действащия ЗЕВИ не са регламентирани регулаторни режими. Предвидените промени нямат регулаторен характер, поради което не се засягат съществуващи режими.

1.1. Изборът следва да е съотнесен с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

- Да
 Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

- Актът засяга пряко МСП
 Актът не засяга МСП

Чрез подобряване на взаимодействието между потребителите и доставчиците на административни услуги и поставянето на изисквания за максимални срокове за издаване на разрешения се улеснява и ускорява процеса по реализиране на инвестиционни проекти за производство на енергия от ВИ. Това оказва положително въздействие върху заетостта при МСП, чиято дейност е свързана с изграждането на енергийни обекти. Също така допринася за увеличаването на потреблението на собствена енергия от ВИ и повишаването на конкурентоспособността на предприятията.

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не се очакват такива.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

- Проведени са консултации

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

- Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници ще бъде публикуван на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на МЕ, в съответствие с чл. 26 от Закона за нормативните актове. Резюме на резултатите от обществените консултации ще бъде изготвено и включено към настоящата оценка на въздействие след приключването им.

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници ще се съгласува в съответствие с чл. 32, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

- Да
- Не

Пълната оценка на въздействие на ниво ЕС може да бъде намерена на следния линк:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/DOC/?uri=CELEX:52021SC0621>

Резюме на Доклада за оценка на въздействието:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex%3A52021SC0622>

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

- Да
- Не

10. Приложения:

.....
.....

11. Информационни източници:

Проект на Интегриран национален план „Енергетика и климат“, актуализация 2024 г., публикуван за обществени консултации:
<https://www.strategy.bg/publicconsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=8390>

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Николай Налбантов, директор на дирекция „Енергийни стратегии и политики за устойчиво енергийно развитие“

X

_____
Николай Налбантов
Директор на Дирекция ЕСПУЕР